

od matere v zaprtem hlevu je pri odstavljenju pogostokrat vzrok, da žrebeta shujšajo. Vidi se na njih znamenja, da se v obče slabo počutijo. Žrebata postanejo mnogokrat kumerna, njihova dlaka rusasta, popade jih mrzlica in dostikrat je več tednov, da mesecev, potreba, da se zopet toliko popravi, da so tako životna, kakoršna so bila pred odstavljenjem. Tako prestanejo rasti in se razvijati, čemur se mora umen živinorejec, kolikor mogoče izogibati. Bistven pripomoček žrebetom skozi težave odstavljenja pomagati je ta, da se mogoče dolgo pri materi puščajo sesati. Tako so žrebata že privajena tudi drugo hrano povzivati in po delj časa, vsaj cele poldneve, od matere ločena biti. Vendar pa je še velike važnosti primeren nadomestek naglo odtegnjenega maternega mleka za žrebe najti. Če so se žrebata ječmenovemu soku privadila, tako je stvar na pol lajša. Treba je le merico povečati in ločitev od materne sesa se brez vse težave godi. Ko bi se pa to ne bilo zgodilo in če kmetovavec dela in stroškov z napravljanjem ječmenovega soka imeti neče, mu bode matuda, t. j. mleko, ki pri medenju putra v pinji ostaja, v ta namen prav dobro služila in kobilino mleko dobro nadomestovala. Sprva sicer matuda žrebetu ne diši ravno zelo, ali če se mu brž po odstavljenju v kateri predal jaslic nekaj matude vlije in vode ne da piti, ga žeja primora in v malih urah se privadi in 2-3—4-5 litrov matude na dan potreba. Tako žrebata naj lažje skozi nevarni čas odstavljenja pridejo, kar svitla dlaka in okrogla životnost kaže.

Mladim drevesom pri posajevanju krone premočno porezovati ni dobro.

M. O ti stvari piše skušen sadjerejec tole: Pred 5—6 leti sem z drugimi sadjerejci vred mislil, da se morajo sadna drevesca brž pri posajanju močno obrezati. Zato sem drevesca brž po svojem prihodu v Novorosijsk v Kavkazu pri posajanju tudi močno obrezal. Ali hudo sem s tem naletel. Od močno porezanih mladih zasajancev je le malo, kateri iz spodnjih očes nekaj slabih mladik pogladi, drugi pa le toliko, da so pri življenju ostali. Drugo leto, ko sem zopet zasajal, sem drevescem mladike le malo prikrajšal. In glej! prav lepo so rastla in koščate krone naredila. Slavno znani sadjerec Lukas nasvetuje tudi le kratko prikrajšanje kroninih vejic. In ker sem se tega pravila prihodnjič držal, sem dosegel pri sajenju drevesc najlepše vspehe. Tako skušen sadjerejec. Toraj ne preveč prikrajševati kroninih mladik pri posajanju sadnih mladih dreves.

Vinorejska šola je imela 13. febr. očitno skušnjo, pri kateri je bilo več imenitne gospode zbrane. Skušnja se je začela ob 9. uri zjutraj in je trajala do 2. popoldne; učenci so jako dobro odgovarjali na vprašanja, kakor na primer: o geometriji, računstvu, natoroznanstvu, rastlinstvu, ke-

miji, fiziki, o gnoju, živinoreji, poljedelstvu in o večih drugih koristnih predmetih, posebno pa o sadje in vinoreji in o kletarstvu; potem še so par lepih pesem zapeli, ktere je bilo veselje poslušati. Nazadnje so se delile premije, ktere so dobili ti le pridni učenci: v III. razredu Franc Debeljak, Vincenc Vršec, Anton Kalb, Franc Zweifler, Janez Osim; v II. razredu Peter Domaniko, Jernej Krampergar, Janez Poklič, Anton Skaza, Miha Sevnik; v I. razredu Anton Brumen in Janez Ral. Zvečer tistega dne so imeli učenci skupno večerjo in veselico pri pivarju g. Goetzu. Doprilo je vinorejsko šolo 14 učencev; izmed teh so nekteri dobili častne službe, nekteri se podajo domov na očetova posestva, nekteri pa tudi k vojakom!

Sejmovi. 24. febr. Arvež, Kozje, Loče, Gleichenberg, Rogatec, Videm, Slov. Bistrica, Wildon; 27. febr. Gradec (Lagergasse); 1. marca Planina, Vozenica.

Dopisi.

Iz Maribora. (Družba duhovnikov Lavantinske škofije) ustanovljena l. 1873, imela je po § 12. svojih pravil 17. t. m. svoj 3. občni zbor. Zvunajnih družbenikov se je le malo udeležilo zbora. Predsednik, preč. g. kanonik Kosar, pozdravijo naseče čč. gospode, ter v kratkem poročajo o dosedanjem delovanju odborovem in veseljem napredku družbenega premoženja, kar priobčuje priklada denešnjega „Slov. Gosp.“ z računom vred, koji so čč. gg. pregledovalci potrdili. V novi odbor bili so izvoljeni čč. gospodje: Lovro Hrg, župnik, Fr. Kosar, kanonik, Mat. Modrinjak, prošt; Fr. Ogradi, špiritual, Mart. Strajnsak, dekan, Jak. Trstenjak, beneficijat, Jože Žičkar (mlj.), kaplan. Za pregledovalce letnih računov pa čč. gg. Hrg, župnik, Jož. Hrzič, stolni kaplan, Jan. Skuhala, profesor. — Ročno po dokončanem občnem zboru se je novi odbor ustanovil, ter so bili soglasno izvoljeni čč. gospodje: Fr. Kosar, kanonik za predsednika, Mart. Strajnsak, dekan za predsednikovega namestnika, Ignacij Orožen, kanonik za denarničarja, Fr. Ogradi, špiritual za tajnika. Omenilo se je pri občnem zboru, da nekteri mlajši gospodje letnine redno ne vplačujejo, kar toliko več omilujemo, ker zdaj zamore družba uže mnogim pomagati, kakor letni račun kaže, toda le tistim, ki dolžnosti družbenske spolnujejo, po § 7. družb. pravil. Naj tudi nikoga ne straši misel, da bi utegnili ktera druga moč pograbit družbeno premoženje; zoper to nas varuje § 25. družbenih pravil. Sili pa se ubraniti ne moremo nikder. Gotovo pa je družba naša vesela tolažnica za tiste gg. družbenike, kojim darežljiva roka Stremajerjeva ni mila, pa so vendar podpore potrebni in vredni. Vedeti pa imamo vsi, da namen našej družbi ni le lastni dobiček, temveč vzajemna ljubezen, po načelu ap. dj. 2. 44, naznanjenem. Zato tudi

želijo družbeniki, naj se č. gospodje, ki podpore dobivajo, pri sv. meši hvaležno spominjajo vseh dobrotnikov naše družbe. Dostavek: med dobrotniki na prvem mestu kaže račun Milostljivega kneza in škofa s svoto 5513 fl. Ured.

Iz Maribora. (Društva — učiteljski prepis.) Nekdajšnja živahnost v društvih je povsod precej otrpnila. Tudi pri nas ni boljše. Kat. polit. društvo zbog raznih vzrokov spi, le družba duhovnikov in tiskovno društvo napreduje. Prva ima 36.000 fl. premoženja in letos 1700 fl. na razpolago. Tiskovno društvo pa je že lani veselja čakalo se, da je njegov list: „Slov. Gospodar“ prvič dosegel znatno število 2000 naročnikov. Letos hoče stopinjo dalje narediti. Odbor je sklenil od julija t. l. naprej listu prilagati: $\frac{1}{2}$ — 1 pole „Cerkvene priloge“. Tako bo za gospodarstvene reči v listu več prostora na razpolago, pa tudi naše verske svetinje bodo našle obširnejšega obravnavanja in zagovarjanja. Slomšekove „Drobtinice“ bodo se prebudile k novemu življenju v novejši obliki. Komur je mar za utjevanje verskega prepričanja pri našem katoliškem slovenskem ljudstvu, za krepljenje katoliškega življenja, ta je v ljudno povabljen in nujno prošeu, naj časa toliko primerno podjetje podpira s besedo, denarjem in peresom! — G. dr. Elšnik je prosil za odpust iz službe inšpektorstva, kar se mu je tudi dovolilo za čas, ko bo preiskava tekla v njegove zadevi s g. Habjaničem, katerega toži pri c. kr. sodnji zaradi pregreška po § 312 k. n. Dne, ko sta se nasprotnika spopala, sicer ni bilo šole, pač pa je bila ura za poduk iz francoščine tako, da so te deklece čule ropot, gledale sokoba niso ne one pa ne učiteljice, ker je dr. Elšnik pisarnico prej zapustil. Zastran gospodične učiteljice, ki nadomestuje g. Janžekoviča, pravijo in so pripravi dokazati prijatelji Elšnikovi, da nje g. Habjanič ni nikoli zasačil pri drskanju na ledu in da ova gospodična ni nikdar zaradi drskanja šole zamenjala! Kedar bo pravde konec, ob jubljenju nam je natančnejše poročilo.

Iz Središča. (Potreba zdravnika). Dne 13. febr. t. l. smo pokopali trgovkinjo D., ki je po groznem tridnevem trpljenju zavolj neugodnega peroda umreti morala. Imela je sicer babico pri sebi, ki je pa vedno odlagala s poklicanjem potrebnega zdravnika. Še le, ko vidijo, da je nevarnost silna, pošljejo v 2 uri oddaljeni Ormož po zdravnika, k farnej cerkvi pa po duhovnika. Ko ta opravijo svojo sveto dolžnost, prideta 2 zdravnika iz Ormoža. Ali bilo je nje vse zamujeno. Nesrečna žena umerje kakih 20 ur pozneje ter zapusti bolnega moža in žalostne otročice. Tukaj bo gotovo marsikdo radoveden, zakaj v Središču nimajo zdravnika? Središče je trg, ki šteje svojih 1000 duš. Dodajmo faro Macensko, Mihalovsko, Bolfansko in domačo, pa je najmanj 5—6000 duš. Vsi ti kraji so v sili brez bližnje zdrav-

niške pomoči ter jo morajo hoditi iskat daleč v Ormož, Čakovec ali Varaždin. Kdo ali kaj je temu krivo, to je težko dopovedati. Bivši zdravnik g. Sklenica, ki žalostno živetari v Središču, pa ne sme bolnikov obiskavati, čeravno je marsikoga že rešil prerane smrti in živi veliko starcev, ki so njemu hvaležni, da umrli niso. Še mrličev mu ne zanjajo v pregled! Visoki gospodje jahajo po nekih nam neznanih paragrafih, ljudstvo pa umira brez zdravnika. Krava ti ni zadosti, ako si pozoveš zdravnika iz daljnih mest. Zato upamo, da se bo v Središču tukaj brž ukrenilo na boljše in dobimo zdravnika v trg!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ministerstvo popravljeno predstavilo se je državnemu zboru ter izpovedalo, da druga ne namerava, nego pomagati proračun za l. 1879. dognati ter skrbeti, da vse redno hodi postavno pot, dokler ne bo izvoljen novi državni zbor! Iz tega je razvidno, da imamo že sedaj premišljevali, koga bomo volili. Sviti cesar podajo se 27. febr. v Budimpešto, kder bodo 28. febr. začele zborovati delegacije, t. j. poslanci dunajskega in ogerskega državnega zbora, ter razgovarjati se o potrebah Bosne in Hercegovine. — Znamenito bilo je to, da je ove dni k cesarju došlo več najodličnejših Rumunov iz Erdeljskega: 1 nadškof, 2 škofa, 3 dekanji, 1 general in 5 drugih gospodov, ki so prosili, naj sviti poglavar nikakor ne potrdi postave, ogerskemu zboru predložene, po kateri bi se morali vsi učitelji in učenci učiti magjarsčine. Cesar so rekli, da se nič ne bo zgodilo, kar bi pravice in mir narodov žalilo. Magjari so na srčne Rumune sedaj grozno srditi. Neizmerno žalostna nesreča zgodila se je na Čskem; od l. 762. znana topla voda v Toplicah je hipoma zginola; krivo je temu nespametno kopanje premoga v okolici; pretenke stene je prej nepoznana voda predrila, v naglici mnogo delavcev zalila, vse jame napolnila, ob enem pa žilo tople vode drugam prestavila. Blagostan mesta je v nevarnosti, premogove jame so uničene, 900 delavcev brez zaslužka, in ljudje se celó bojijo, da bo se vsa okolica z mestom vred in jegovimi krasotami pogreznila in spremenila v — jezero! Čudno, blizu tam se je pa zgodila še druga nesreča: neke druge velike premogove jame so se užgale in gorijo s strašnim ognjem. — V Celovcu bo 28. febr. volitev državnega poslance namesto odstopivšega Jehsernigga; to je pač odveč! V Beli peči na Kranjskem so pri tamošnji fužini delavci delo popustili, ker že 3 tedne nobenega plačila niso dobili. Ogerske dežele so magjarski poslanci v 10 letih spravili v grozno nesrečo, dolgovi so toliko najeli, da morajo davkeplačilec letos že samo za obresti šteti 98 milijonov — t. j. dežela rabota kapitalistom večidel Judom! Minister Szapari pravi, da bo treba dače pomnožiti, državna posestva pro-